

MARDİN NUSAYBİN'DE SOKAĞA ÇIKMA YASAKLARI SÜRESİNCE YAŞANANLAR

PARTİ RAPORU

HDP GENEL MERKEZİ

2 ARALIK 2015

Giriş

7 Haziran seçimlerini hazmedemeyen ve yeniden tek başına iktidar olabilmek için derin devletin bir takım karanlık unsurları ile işbirliğine giden AKP, 30 Ekim 2014'te 10.5 saat süren son yılların en uzun MGK toplantısında alınan kararları somut bir şekilde hayata geçirerek Kürdistan'ı savaş alanına çevirmiştir. AKP iktidarı çözüm masasını devirerek Kürtlere topyekûn savaş açmış, karşılığında yeniden tek başına iktidar olabilmenin onayını almanın derdine düşmüştür. Yüzyıllık bir meselenin barışçıl yollarla çözülmesi için Hükümet yetkilileri ve İmralı Heyetinin hazır olduğu Dolmabahçe Mutabakatı'nı reddeden AKP iktidarı, zamanında Cemaat ile işbirliği yaparak içeriye attığı Ergenekon unsurlarıyla anlaşmıştır. Dışı güzel görünen ancak içi zehirli bir elma olan bu anlaşma 1 Kasım 2015'te AKP'ye yeniden tek başına iktidar olmanın yolunu açmıştır. Yemeyi tercih ettiği bu elma AKP'ye iktidar olanağı sunsa da AKP'nin sonunu getirecektir. AKP barışı değil savaşı tercih ederek kendi sonunun başlangıcını kendi elleriyle hazırlamıştır.

Kürdistan'da savaş başladığından bu yana Kürt Siyasi Hareketi'nin güçlü olduğu, HDP'nin %90'ın üzerinde oy aldığı yerlerde AKP iktidarı sokağa çıkma yasakları adı altında devlet terörü estirmiştir. Cizre 4 kez, Silvan 6 kez, Nusaybin 3 kez olmak üzere abluka altına alınmış, halkın amansız direnişi karşısında güvenlik güçleri çoğu kez geri çekilmek zorunda kalmıştır. Ablukalar sırasında devlet güvenlik güçleri ve onlara eşlik eden paramiliter güçler hukuk, ahlak ve insanlık dışı şiddet yöntemleri kullanarak Türkiye halklarının hafızasından yüz yıllar boyunca silinmeyecek vahşet görüntülerini yaratmıştır. AKP iktidarı, Kürdistan halkı tarafından ortaya konan ve demokratik müzakere konusu olması gereken yerinden yönetim taleplerini görmezlikten gelmiş, hendekleri bahane ederek bu talebi kriminalize etmeye çalışmış, halka tank, top, keskin nişancılar ve roketatarlar eşliğinde saldırmıştır. AKP ve emrindeki güçlerin başlattığı savaş konsepti 7 Haziran'dan bu yana 147 yurttaşın yaşamını yitirmesine neden olmuştur. Devletin güvenlik güçleri ve onlarla birlikte hareket eden "Esedullah Timi" gibi bir takım derin karanlık yapılar, sokağa çıkma yasaklarını demokratik yöntem ve araçlarla protesto eden halka karşı topyekûn savaş konsepti çerçevesinde saldırmış, onlarca yurttaşı yaralamış, birçoğunu katletmiştir.

"Sokağa çıkma yasakları" ilan edildikten sonra kullanılan yöntem kesinlikle IŞİD yöntemidir. Bölge halkı üzerinde uygulanan zor ve psikolojik baskı sonucu insanlar göçe zorlanmakta, ardından güvenlik güçleri sokaklara girerek bölgeyi savaş alanına çevirmektedirler. Sokaklara girildikten sonra duvarlara yazılan ırkçı, cinsiyetçi, faşizan sloganlar IŞİD zihniyetini açıkça ortaya koymaktadır. 12 Eylül dönemindeki sokağa çıkma yasaklarındaki uygulamalar bile bu kadar keskin olmamıştır. O dönemde birkaç gün süren sokağa çıkma yasakları günümüzde hiçbir hukuki gerekçe göstermeden kimi zaman Nusaybin ve Silvan'da olduğu gibi iki haftaya kadar sürmektedir. Devlet Kürdistan'da bir şehir savaşı ortamı yaratmıştır. Sadece "Sokağa çıkma yasakları" adı altında uygulamaya sokulan devlet terörü sonucunda 62 sivil yurttaş hayatını

kaybetmiştir. Haziran'dan bu yana son 6 aylık süreçte Kürdistan'da çeşitli il ve ilçelerde toplam 117 gün "sokağa çıkma yasağı" ilan edilmiş, halk günlerce abluka altında kalmıştır.

AKP iktidarı Silvan'da olduğu eş başkanlarımızı dahi hedef almakta, halkın vekillerini kasten ve hedef gözeterek öldürmeye teşebbüs etmekte beis görmemektedir. Abluka altına alınan kentlere destek vermek için orada, kendisine oy vermiş halkın yanında duran vekillerimize, halkın saygı duyduğu siyasetçilere ve eşbaşkanlarımıza acımasızca saldırmaktan, "kasten adam öldürmeye teşebbüs" kapsamına girecek denli ağır saldırılar gerçekleştirmektedir.

Nusaybin'de 14 gün boyunca süren sokağa çıkma yasağı uygulamasında 9 sivil yurttaş hayatını kaybetti. Onlarca kişi yaralandı. Nusaybin adeta harabeye döndü. Evler çöktü, kullanılmaz hala geldi. Nusaybin'de yaşam 14 gün boyunca durma noktasına geldi.

Nusaybin'de gerçekten neler oldu? Basına ve medyaya kapalı, hiç kimsenin giremediği, girmeye çalışılan vekillerimize ve siyasetçilerimize sert müdahalelerin olduğu Nusaybin'de neler yaşandı? Nusaybin'de yaşayan yurtsever halkımızdan aktarılan bilgiler, ilk günden beri Nusaybin'de olan vekillerimizin ve danışmanlarının aktarımları, güvenilir ve saygın medya kuruluşlarından çektiğimiz haber ve fotoğraflar ile elinizdeki rapor hazırlandı. Nusaybin'de sokağa çıkma yasağı boyunca uygulana devlet terörü Kürt halkının hafızasında asla silinmeyecektir.

Selamet Yeşilmen

ve

**savaşlarda yaşamını yitiren tüm
sivillere**

Günlerce Abluka Altına Alınan İlçe: Nusaybin

7 Haziran 2015 Genel Seçim sonuçlarına göre HDP'nin %90,42 oy aldığı Nusaybin AKP'nin hedef tahtasına koyduğu ilçelerin başında geliyordu. %90'ın üzerinde oy alan Silvan, Cizre, Gever gibi birçok ilçe de Nusaybin gibi seçim seçim sonuçlarını hazmedemeyen AKP iktidarının saldırı oklarının hedef oldu. Yeniden tek başına iktidar olmak için bütün bir ülkeyi kaos ve terör ortamına sürüklemekte beis görmeyen, bunun için "sokağa çıkma yasakları" adı altında devlet terörü estiren geçici AKP Hükümeti, çözüm süreci boyunca cenazelerin gelmediği coğrafyaya yeniden savaşı getirdi. Nusaybin, Sur, Cizre, Silvan, Gever gibi ilçelerde Kürt halkı artık özgür ve eşit yurttaş olmak, kendi geleceklerinde söz hakkı sahibi olmak istediler ve özyönetim ilan ettiler. AKP iktidarı topyekûn saldırı konseptine karşı Kürt halkının topyekûn direnişe geçmesi kadar daha doğal bir şey olamazdı. Kürt halkının Nusaybin'de AKP'ye verdiği yanıt 1 Kasım seçimlerinde de aynı kaldı. Devletin yarattığı korku ortamından dolayı Nusaybin halkının küçük bir kısmı sandığa gidemedi, buna rağmen sonuç değişmedi. %89.38. Seçimlerden sonra AKP şiddetinin duracağını sananlar yanılmışlardı. Bir halkın en meşru talebi olan özyönetim talebine karşı AKP topla, tankla, keskin nişancılarla saldırmaya devam etti. İlkel intikam güdüsüyle hareket eden AKP yönetimi seçilmiş bir hükümet olmamasına rağmen ülkeyi savaşa sürükledi. Geçtiğimiz günlerde açıklanan AKP'nin 64. Hükümeti'nin programına bakıldığında saldırıların devam edeceği görülüyor.

Nusaybin'de 7 Haziran'dan bu yana 4 kez sokağa çıkma yasağı ilan edildi. İlk sokağa çıkma yasağı 1 Ekim'da başlatıldı ve 6 gün sürdü. Nusaybin halkı ilan edilen bu ablukaya karşı direnerek yanıt verdi ve güvenlik güçleri sokaklara girmeyi başaramadı. Gerilla mezarlıkları bombalandı, tahrip edildi. İki yurttaşımız katledildi. İkinci sokağa çıkma yasağı 9 Ekim 2015'te ilan edildi ve 1 gün sürdü. Son "sokağa çıkma yasağı" adı altında Nusaybin'de uygulanan abluka 13 Kasım'da ilan edildi ve 26 Kasım'da kaldırıldı. 14 gün süren ablukada 9 sivil yurttaş hayatını kaybetti.

Nusaybin'deki 3. abluakanın 26 Kasım'da kaldırılmasından 3 gün sonra 29 Kasım 2015'te yeniden sokağa çıkma yasağı ilan edildi. Bu kez yasak sadece 4 mahalleye kondu. Abdülkadirpaşa Mahallesi, Fırat mahallesi, Dicle Mahallesi, Yenişehir Mahallesi. Nusaybin'e sokağa çıkma yasağının 4. gününde hem Derik, hem Nusaybin halkıyla dayanışmak amacıyla Demokratik Bölgeler Partisi Eş Genel Başkanı Sayın Kamuran Yüksek, Urfa milletvekilimiz Sayın İbrahim Ayhan, Van milletvekilimiz Sayın Bedia Özgökçe Ertan, Adıyaman milletvekilimiz Sayın Behçet Yıldırım, Batman milletvekilimiz Sayın Mehmet Ali Aslan, Diyarbakır milletvekilimiz Sayın İmam Taşçier ve İstanbul milletvekilimiz Erdal Ataş'tan oluşan heyetimiz Mardin'e gitme kararı aldılar.

1. Sokağa çıkma yasağı:1 Ekim-6 Ekim 2015

Mardin Valiliği tarafından yapılan açıklamada Bagok Dağı girişlerinde bulunan Girêmîra (Girmeli), Marînê (Eskihisar), Tilminarê (Tepeüstü) ve Mendikanê (Kayadibi) mahallelerinde "sokağa çıkma yasağı" uygulanacağı belirtildi. Ancak fiiliyatta Nusaybin'in tamamı ablukaya alındığı için ilçeye giriş çıkışlar tamamen kapatıldı. Vekillerimiz halkla beraber ilçenin girişinde 6 gün boyunca bekletildi, içeri alınmadı.

Bu abluka 6 gün sürdü. Çok sayıda kişi yaralandı, yaralılardan bazıları hastaneye gidemediği için evde tedavi edilmek zorunda kaldı. Bu abluka sırasında yaşanan direnişte **54 yaşındaki Ahmet Sönmez** ve **25 yaşındaki Şahin Turan** polis tarafından açılan ateş sonucu katledildi. Ahmet Sönmez, Koçeran (Fırat Mahallesi)nde yaşayan sade bir yurttaştı ve gece saatlerinde polis ve özel hareket timlerinin kullandığı ağır silah ve top atışları sırasında hayatını kaybetti. Sıkılan kurşunların hedefi olan Sönmez, üzerinde eşofmanları ve çıplak ayaklarıyla henüz dışarıya adım atmadan evinin kapısında yere yığıldı. Sönmez'in kapısında onlarca kurşun izi olduğu görüldü. Yaşadığı mahalleye dönük saldırıların devam etmesi nedeniyle cenazesi evde bekletildi, ancak abluhanın sona ermesinin ardından defnedilebildi.

Ahmet Sönmez. 54 yaşındaydı. 3 Ekim 2015 günü evinin önünde onlarca kurşunun hedefi oldu.

25 yaşındaki Şahin Turan, Yeni Turan Mahallesi Azizoğlu Sokak'ta motosiklet ile seyir halindeyken polisler tarafından açılan ateşle öldürüldü. Yasağın 3. günüydü. Motosikletinin üzerindeyken bir anda polisin kurşunlarına hedef oldu. Cesedi saatlerce yerde kaldı, yasaktan dolayı dışarıya çıkamayan halk ağıtlar yakarak öylece pencereden Turan'ın cesedine bakmak zorunda kaldı. İlerleyen saatlerde cesedin alınmasına izin verildi. Halk battaniyelere sararak cesedi yerden kaldırabildi.

Şahin Turan. 25 yaşındaydı.

Valiliğin “terörist” olarak ilan ettiği Turan için baba Nezir Turan DİHA’ya verdiği demeçte oğlunun kaynakçı olduğunu, emekçi ve kendi halinde bir insan olduğunu söyledi. Baba Turan’ın sözleri şöyle:

“Oğlum sabah işine giderdi, akşam eve dönerdi. Evdeydi. Dedim çıkma dışarıya ama yine de çıktı. Ama sokak ortasında katlettiler. Bize düşman gözüyle bakıyorlar. Bu nedenle oğlum 'terörist' olarak ilan edilmiş. Kendisi kaynakçıdır ve bir emekçidir.”

Oğlu sokak ortasında katledilen baba Turan için hastaneye gitmesi ve oğlunun cesediyle ilgilenmesi bile çok görüldü:

“Polisler bırakmadılar oğlumun cenazesine gidiyim. Hastaneye giderken polisler yolumu keserek, göğsüme silah dayattılar ve tehdit etiler.”

Şahin Turan'ın yere devrilen motosikleti.

En ağır savaş koşullarında dahi çatışmalar boyunca yaralananlar temel sağlık hizmetlerinden yararlanırlar. Oysa Kürdistan'da yaralanan birçok kişi hastaneye gidemediği için, evde tedavi olmak zorunda kaldı. Bu yüzden yaralı sayısına dair net bir bilgi elimizde yok ancak 10'un üzerinde yaralının olduğu tahmin edilmektedir.

6 günlük sokağa çıkma yasağı boyunca elektrik, su gibi temel ihtiyaçlardan mahrum kalan Nusaybin halkı yasadık öncesi evinde stokladığı gıdayla hayata kalabildi. Çocuklar dışarıya çıkıp oynayamadıkları için evlerin içinde huzursuzluklar baş gösterdi. Kürt ailelerin kalabalık olduğu göz önünde bulundurulursa bunun büyük bir sorun olduğu görülebilir. Bebekler alınamayan mamalardan dolayı zor ve hastalıklı bir dönem geçirdi. Emziren annelerin psikolojik olarak etkilendikleri için bebeklerini emziremedikleri, süttten kesildikleri bilinmekte. AKP'nin yapmak istediği şey halkı psikolojik olarak yıldırma ve halkı umutsuzluğa sürüklemektir. Oysa Kürtler geçmişte de şimdi de umudu elden hiç bırakmadılar.

Halk Şahin Turan'ı yaralı halde yerden kaldırıp güvenli bir yere taşıyor.

Sokağa çıkma yasakları boyunca kendilerine oy veren halkın yanında duran vekillerimiz, katledilen sivil yurttaşların cenaze törenlerine katıldılar. Vekiller Nusaybin halkının barış talebini AKP iktidarına bir kere daha aktardılar. Mardin Milletvekili Prof. Dr. Mithat Sancar cenaze töreninde barış için bedel ödemeye hazır olduklarını dile getirdi:

"Bizler barış için bedel ödemeye hazır insanlarız. Ancak artık cenazeler olmamalı. Bu savaş politikalarından vazgeçsinler. Yenildiler. Kobanê'de yenildiler, Girê Spî'de yenildiler, Cizre'de yenildiler ama doymadılar. Tek amaçları var o da Kürt halkının iradesini kırmaktır. Öldürmek kadar cenazelere yapılan saygısızlık da insanlık suçudur. Bunu yapanlar mutlaka hesabını verecektir. Direnişlerinin bedelini canlarıyla veren bu iki insan şahsında söz veriyoruz. Barışı ve özgürlüğü bu topraklara getireceğiz ve onlara armağan edeceğiz"

Şahin Turan ve Ahmet Sönmez'in cenaze töreninden. HDP'li milletvekilleri de cenaze töreninde. HDP Mardin Milletvekili Mithat Sancar barış çağrısı yapıyor.

Gerilla mezarlıklarına yapılan saldırılar

1 Ekim'de sokağa çıkma yasağı ilan edilen Marîne köyü etrafı ve köyden Bagok Dağı'nda bulunan "Pakrewangeha Egît Suruç ve Ayten Tekin" mezarlığına giden yol da askerler tarafından ablukaya alındı. Amaç mezarlığı tahrip etmektir. 2013'te başlayan Çözüm süreci boyunca hiçbir çatışmaya girmeyen gerillaların yaptıkları işlerin başında yitirdikleri yoldaşlarının anısına sahip çıkarak, onların yerini yurdunu belli etsin diye mezarlıklar inşa etmek geliyordu. Yerleri bilinsin ki yasları tutulabilsin, yerleri olsun ki ailesi ve yoldaşları gelip iki damla gözyaşı döksün, dua okuyabilsin diye. Devlet halkın ve gerillanın özene bezene, binbir emek ve çabayla yaptığı mezarlıkları tahrip etti, mezar taşlarına saldırdı.

"Pakrewangeha Egît Suruç ve Ayten Tekin". Devlet bir halkın en kutsal değerlerine saldırmakta hiçbir sakınca görmedi.

Nusaybin ilçesinin Bagok Dağı eteklerindeki gerilla mezarlığına "canlı kalkan" olarak giden 19 kişi ise "geçici askeri yasak bölgesiyi ihlal ettikleri" gerekçesiyle gözaltına alındı.

Nusaybin'deki gerilla mezarlıklarının bombalanması bir ilk ya da son değildi. AKP'nin topyekûn savaş konseptini uygulamaya koymasından sonra ilk olarak Muş'un Varto ilçesinde bulunan "Şehit İsmail ve Şehit Ronahi mezarlıkları helikopterler tarafından bombalandı. Daha sonra Şırnak'ın Cudi şehitliği, Bitlis'in Xerzan şehitliği ve Diyarbakır'ın Lice ilçesindeki "Şehid Amed ve Şehid Hêvîdar" mezarlıkları Türk Silahlı Kuvvetleri'ne ait uçaklar tarafından bombalandı. Devlet, 17 Ekim Cumartesi günü Dersim'in Pülümür ilçesindeki "Suna Çiçek ve Doktor Baran Şehitliği"ni, mezarları ve mezarlığın içinde kurulan Cemevini bombaladı. Kürtler mezarlıklar önünde canlı kalkan olmalarına rağmen devlet bombalama ve tahrip etme işinden vazgeçmedi. Süreç boyunca gerillaların etiyile tırnağıyla yapılan, bölge halkının canla başla çalışarak inşa ettiği mezarlıklar acımasızca bombalandı. Böylece insanlığın evrensel kutsal değerlerinden

biri olarak kabul edilen mezarlıklar yok edildi. Kürtlerin yasını dahi tutmasına devlet izin vermiyordu. AKP'nin uygulamaya çalıştığı savaş konsepti Kürtlerde derin yaralar açtı, halkın devlete olan öfkesi katlandı. Ölüye dokunulmaz. Bu evrensel ve insanlık tarihi kadar eski vicdanı ve insani değeri güvenlik güçleri hiçe saydı, işkence edilmiş cenazeleri sokak ortasında teşhir etti, yerlerde sürükledi, başlarında halay çekti. Kürdistan'da cenazeleri yıkayan imamlar gördükleri karşısında şok oldular. Vücut bütünlüğü bozulmuş, kulağı, burnu, cinsel organı kesilmiş gerilla cenazeleri insanlığın vahşet tarihinde şimdiden yerini en üst sıralarda almış durumdadır. Dirisine zor baskı zulüm uygulayan zihniyet ölüsüne de rahat vermedi, akla gelmesi mümkün olmayan işkence yöntemleriyle eziyet etti.

2. Sokağa ıkma yasağı: 09 Ekim-10 Ekim 2015

Mardin Valiliği, Nusaybin ilçe merkezinde bulunan 3 mahallede sokağa çıkma yasağı ilan etti. Yapılan açıklamada, Abdulkadirpaşa, Fırat ve Yenişehir Mahallelerinde 9 Ekim 22.00'den geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı kararı alınmıŐtır" denildi. Bu yasak bir gün sürdü.

Kent ortasında dolaŐan panzerler. İkinci yasak 1 gün sürdü.

3. Sokağa çıkma yasağı: 13 Kasım-26 Kasım 2015

Mardin'in Nusaybin ilçesinde 13 Kasım saat 21.00'den itibaren süresiz sokağa çıkma yasağı başlatıldı. Sokağa çıkma yasağının uygulanacağı mahallelerin, Abdulkadirpaşa, Fırat, Dicle, Yenişehir, Yenituran, Yeşilkent, Mor Yakup, Zeynelabidin, Kışla, 8 Mart, Gırnavas, Devrim, Selahaddin Eyyubi, İpekyolu ve Barış mahalleleri olacağı söylendi.

Nusaybin halkı, operasyon öncesi temel ihtiyaçlarını karşılamak için market ve fırınlara giderek, gıda stoku yaptı. Sokağa çıkma yasağının ne zaman biteceğini bilmeyen yurttaşlar, alışveriş yaptıkları, başta fırınlar olmak üzere, market ve manav gibi işyerlerinin önünde uzun kuyruklar oluşturdu.

Sokağa çıkma yasağının 2. gününde **50 yaşındaki Faysal Çakar ve 10 yaşında küçük bir çocuk olan Cano Çakar** vücutlarına isabet eden şarapnel/metal parçası yüzünden yaralandılar. Çakar ve küçük çocuğu polis ablukası nedeniyle saatler sonra kaldırıldıkları Nusaybin Devlet Hastanesi'nde tedavi altına alındı.

Yasağın 3. gününde Fırat Mahallesi Başyurt Sokak'ta bulunan evinin ikinci katından **17 yaşındaki Fikret ve 9 yaşındaki Sevcan** isimli iki çocuğu ile merdivenlerden bahçeye inen 5 çocuk annesi Selamet Yeşilmen adlı Çağçağ Caddesi üzerine konumlanan kobra tipi zırhlı araçlardan açılan ateş ile tarandı. **Selamet Yeşilmen** hayatını kaybetti.

Selamet Yeşilmen 44 yaşındaydı. 5 çocuk annesiydi.

Selamet Yeşilmen'in cesedine kapaklanan iki çocuğu da yaralandı. Selamet Yeşilmen'in cenazesine yardıma giderken polis açtığı ateş sonucu yaralanan Yılmaz Tutak şu an Diyarbakır'da tedavi oluyor.

Aynı gün **Abdülhakim Aytimur** polislerce evinin bahçesine atılan bombaatar mermisinin şarapnelleriyle yaralandı. **Şirin Bilgin** adlı sivil yurttaş da evinin balkonundayken üzerine polislerce ateş açıldı sırtından yaralandı.

Çocuklardan Sevcan'ın ikinci gözünü de kaybetme tehlikesi ortaya çıkınca İstanbul'a tedavi amaçlı giden Baba Adem Yeşilmen şöyle konuştu:

“En son gittiğim hastane bana 10 milyar dediler, 3 milyar indirim yaptılar 7 ye getirdiler. İşte bakalım çıkışta, ameliyat yaptıktan sonra ne kadar isteyecekler bilmiyorum. Durumu hiç iyi değil, yani gözünü, her an gidebilir gözü. Zaten birinci ameliyat oldu, ikinci ameliyatta olabilir mi? Olmazsa, üçüncüde olur.”

Sevcan Yeşilmen 9 yaşında ve bir gözünü daha kaybedebilir.

Sokağa çıkma yasağının 4 gündür sürdüğü Mardin'in Nusaybin ilçesine bağlı Duruca (Kertwênê) Mahallesi'nde **65 yaşındaki Abdulkadir Yılmaz** adlı yurttaş kalp krizi geçirdi ve hayatını kaybetti.

0 gün 65 yaşındaki **Süleyman Altekin** polislerce ayağından vuruldu ve yaralandı.

Nusaybin'de yaşayanlar elektrik ve suyun kesik olduğunu ya da gidip geldiğini, şebekelerin de bazen çalışıp bazen çalışmadığını söylediler. Yasağın 5. gününde Nusaybin'de oyuran bir yurttaşın partimize ulaştırdığı kısa mesaj şöyle:

“Şebeke yok. Elektrikler de kesik. Yarın elektrik arızası onarılacakmış. Dün sular kesilmişti. Bu gün bizim mah.nin suları geldi. Bazı mahlerde halen sular kesik. Sivil kayıpları biliyorsunuz zaten. çocuklar bu durumdan en çok etkilenen kesim. Zaman zaman gündüz mah.ye gelip gaz atıyorlar.”

Abluka Nusaybin'de 5. gününde tüm vahşiliğiyle devam ederken bir ölüm haberi daha geldi. 45 yaşındaki Hasan Dal adlı sivil, polisin attığı bombaatar mermisiyle vurulması sonucu hayatını kaybetti. Abdulkadirpaşa Mahallesi Şirin Sokak'taki evinde bulunan yaşındaki Hasan Dal'ın cenazesi yurttaşlar tarafından bir araca bindirilerek hastaneye kaldırıldı.

Hasan Dal 45 yaşındaydı. Demirci ve kaynak ustasıydı. İlçede sevilen bir şahsiyetti.

En temel yaşamsal ihtiyaçların dahi karşılanamadığı Nusaybin'de abluka bütün ilçede devam etti. Elektrik ve suyun kesik olduğu, alışveriş yapılamadığı, dükkanların kapalı olduğu ve yaşamın adeta durma noktasına geldiğine dair haberlere karşın vekillerimiz halkın yanından ayrılmadılar. Halkın meşru özyönetim talebine katliamla yanıt veriliyordu.

Gün boyu sokaklara saldırı düzenleyen devlet güvenlik güçleri **Abdülkadir Doğan** adlı sivil yurttaşı evinin önünde ayağından vurdu.

35 yaşındaki 3 çocuk annesi **Halime Güner** de polislerce ayağından vuruldu.

42 yaşındaki **Fatma Kulat**, yemek yaparken 5. katta olan evinin camından içeri giren kurşunla çenesinden ve boynundan ağır yaralandı.

Zeynep Gölçik adlı küçük kız çocuğu Kışla Mahallesi'nde polisin açtığı ateş ile kolundan yaralandı.

Qamişlo'dan destek var

Yasağın 5. gününde Nusaybine komşu olan ve tamamen yapay sınırlarla ayrılmış Qamişlo'dan destek geldi. Qamişlo'da yaşayan binlerce kişi sınıra yürüdü. Qamişlo Halk Meclisi ve Rojava gençliği (YCR) adıyla Nusaybin'deki halk direnişine destek vermek amacıyla halk yüzünü Nusaybin'e dönerek "Yaşasın Nusaybin direnişi", "Yaşasın Kürtlerin birliği", "Biji serok Apo", "Biji berxwedana YPJ-YPG", diye sloganlar attı. AKP ve Erdoğan'ı kınadı. Nusaybin tarafından da halk binalara çıkarak Qamişlo halkına sloganlarla karşılık verdi.

Qamişloda sınır boyunca toplanan binlerce kişi, Nusaybin direnişini selamladı.

Nusaybin'deki ablukanın kaldırıldığı son güne kadar neredeyse her gün sınıra gelen Qamişlo halkı akrabalarının olduğu Nusaybin halkına destek vermeye devam etti. Kobanê direnişi sırasında Rojava'ya destek veren, sokaklarda Kobanê için direniş sergileyen Nusaybin'i Rojava halkı da yalnız bırakmadı.

Mardin Milletvekili Erol Dora bu desteği şöyle değerlendiriyor:

"Rojava'daki tüm halkların kalbi buradadır. Bugün Nusaybin'de 1916'da İngilizler ve Fransızlar tarafından cetvelle çizildi bu sınırlar. Qamişlo'daki Süryanilerin çoğu Midyat'tan, Nusaybin'den gitmiş olanlardır. Dün akşam Qamişlo'da Nusaybin sınırına bir yürüyüş yapıldı. Mazlum halklar her yerde bu olayları izliyorlar, destek sunuyorlar."

Ablukanın 6. gününde **Musur Aslan adında 19 yaşında** bir sivil genç polis kurşunlarının hedefi oldu. Abdülkadir Paşa Mahallesi'nde yaşayan Kürt genci Musur

Aslan'a sokağı başında duran zırhlı araçtan polislerce ateş açıldı. Öldürme amacıyla sıkılan kurşun Aslan'ın başına isabet etti, ağır yaralanan Aslan olduğu yere yığıldı. Hastaneye güçlükle kaldırılan Aslan tüm müdahalelere rağmen kurtarılamadı.

Musur Aslan. 19 yaşındaydı. Gülüşü Kürt halkına miras kaldı.

Ablukanın 7. gününde yasaklardan bunalan 55 yaşındaki Emin Öz adlı yurttaş evinde kendini astı. İnsanlığın bittiği nokta belki de burasıydı. Engelli annesini hastaneye kaldıramayan Öz, intihar ederek yaşamına son verdi.

O gün, 45 yaşındaki **Rabia Bağtur** adlı sivil yurttaş sırtına isabet eden şarapnel parçasıyla yaralandı. Şu an tedavi görüyor.

Ablukanın 8. gününde hayatını kaybeden **Muhammed Altunkaynak** Kılıç Sokak'ta oturan bir gençti. 20 yaşındaydı. Bombaatar diye tabi edilen yüksek tesirli silahtan atılan bombanın etrafa saçtığı şarapnel parçaları Muhammed'in vücuduna saplandı. Olduğu yere yığılan Muhammed'in üstüne kobra tipi zırhlı araçtan ateş açıldı. Şarapnel parçaları kafasına ve vücudunun hayati yerlerine yoğun bir şekilde saplandığı için ağır yaralanan Muhammed, bir de üstüne zırhlı araçtan ateş altında kalınca ölümle burun buruna geldi. Yurttaşlar ağır yaralı Muhammed'i eve götürüp tedavi etmeye, kanı durdurmaya çalıştılar ancak kurtaramadılar.

Yoğun polis saldırısı nedeniyle götürüldüğü evden çıkartılamayan Altunkaynak'ın cenazesi, ancak sabah saatlerinde yurttaşlar tarafından battaniyeye sarılarak Ahmet Kaya Köprüsü yakınlarına gelen ambulansa bindirildi. Altunkaynak'ın cenazesi, Nusaybin Devlet Hastanesi'nin morguna kaldırıldı.

Ablukanın 8. gününde katledilen Muhammed Altunkaynak. 20 yaşındaydı.

Ablukanın 8. gününde katledilen yurttaşlardan biri de 5 çocuk babası **Nurhan Kaplan**'dı. İnşaatçılık yapan Kaplan kalıpcı ustasıydı. Abdulkadirpaşa Mahallesi'ne yönelik polis saldırısı sonucunda hayatını kaybetti. Mahalleyi ablukaya alan polisler, Newroz Alanı yakınlarında konumlanarak mahalle içine ateş açmaya başladı. Tekin Sokak'ta bulunan 45 yaşındaki Nurhan Kaplan, polisin açtığı ateş sonucunda karnından vuruldu. Battaniye içine konulan Kaplan, Ahmet Kaya Köprüsü üzerinden ambulansa götürüldü. Nusaybin Devlet Hastanesi'ne kaldırılan Kaplan, tüm müdahalelere rağmen kurtarılamadı.

Nurhan Kaplan olay hastane önünde, şoka girmiş halde. Kaplan bir süre konuşmadı.

Nusaybin'de uygulanan abluka 1 Kasım seçimlerinde de iradesini ortaya koyan, kendi geleceği hakkında kendisi konuşmak adına sözünü esirgemeyen Nusaybin halkını toplu bir cezalandırma operasyonuydu. Yüzbinin üzerinde bir nüfusu olan Nusaybin'in günlerce elektriksiz ve susuz bırakılmasının başka bir açıklaması yoktu. Bütün bir ilçeyi acımasızca ve en ilkel yöntemlerle cezalandırmak, evinin önüne çıkan sıradan insanları keskin nişancılar eliyle avlamak devletin rutin uygulamalarından biri haline gelmişti.

Aynı gün 30 yaşındaki **Şerife Keleş** adlı kadın Yenişehir Mahallesinde su almaya giderken vuruldu ve yaralandı.

Ablukanın 9. gününde Şerif Alpar kafasından vurularak katledildi. Gece tank, top ve bombaatarlar ile saldırıların yoğunlaştığı Abdulkadirpaşa ve Fırat mahalleleri sabaha kadar taranmıştı. Abdulkadirpaşa Mahallesi'nden Fırat Mahallesi'ndeki akrabalarının yanına geçmek isteyen Şerif Alpar isimli yurttaş, Kordon Sokak'tan geçerken Çağçağ Caddesi üzerine konumlanan kobra tipi zırhı araçtan atılan bombaatarla kafasından vuruldu. Olduğu yere yığılan Alpar burada yaşamını yitirdi. Ancak bir müddet sonra yurttaşlar tarafından cenazesi kaldırılabilen Alpar bir evin bahçesine götürülerek burada bekletilmeye başlandı. Alpar'ın cenazesi yoğun saldırılar nedeniyle bir evin bahçesinde bir süre bekletildi.

Şerif Alpar'ın yakınları cenaze başında bekliyorlar. Kürt Halkına bu zulmü reva görenleri tarih affetmeyecek.

Yasağın 9. gününde Nusaybin Kaymakamlığı 4 mahalle hariç (Abdulkadirpaşa Mahallesi, Fırat Mahallesi, Yenişehir Mahallesi ve Dicle Mahallesi) tüm mahallelerde sokağa çıkma yasağının saat 16.00'a kadar geçici olarak kaldırıldığını duyurdu.

Mardin Milletvekili Gülser Yıldırım'ın yasağın bazı mahallelerde geçici olarak kaldırılmasına ve o gün yaşanan bir takım trajik olaylara ilişkin değerlendirmeleri şu yönde:

“Geçici kaldırılması hayra vesile değildi, Nusaybin'i boşaltmaya yönelikti. Kendim şehir içine girdiğimde(geçici yasağın kalkmasında), halkın söylediği şeydu, genç bir kadın, “ siz hepiniz teröristsiniz ve sizin çocuklarınız da yarının teröristleridir diye anons yapıyordu polisler (Şirin Sokak'ta) insanlar aktarıyordu hepsine düşman gözüyle bakılıyordu. Hatta başka bir genç kadın şunu söyledi: “Kesinlikle hendek bahane, hendeğe değil bizim evimize ateş açıyorlardı, evlerimizi hedef alıyorlardı. Eziyet çektirmek, ülkemizden, toprağımızdan kaçırıp irademizi kırmak istiyorlardı, bizi katletmeye gelmişlerdi” Tamamıyla insanlar üzerinde böyle bir izlenim yaratılmış. Diğer bir kadın, tankerle su gelecek (çocuğumla susuz kalmışız) demişler ki; “Bu Ermenilere su getirmeyeceksiniz, susuzluktan ölsün” diye önlerini kesiyorlar. Bakın bundan daha trajik bir şey var mı: 55 yaşında boynuna ip atan bir insanın trajedisi. Annesi yatalak, imkânsızlıktan annesini hastaneye yetiştiremediği için o zulümden kaynaklı kendini asmıştır, bu her şeyi ifade ediyor aslında. Kendi bedenini asarak bu zulme cevap veriyor. İşte bazen sözün bittiği yer budur, insanın bedeni üzerinden isyanıdır.”

70 yaşındaki Rasim Taş adlı sivil yurttaş Dicle Mahallesi Ziya Sokaktaki evinde elektrik çarpması sonucu yaralandı.

22 Kasım Pazar günü **Müzeyyen Kızıl** adında 5 çocuk annesi bir kadın evinin önünde polis kurşunuyla bacağından ve karnından yaralandı.

16 yaşındaki **Vedat Ay** polis kurşunuyla yaralandı.

23 Kasım'da **Hasan Korkmaz** adında 65 yaşında bir yurttaş da Fırat Mh. Şirin Sk.'ta evinin damındayken polislerce sıkılan kurşunla omzundan ve sırtından yaralandı.

24 Kasım'da Sultan Şavur adlı 64 yaşındaki kadın da polislerin açtığı ateş sonucu yaralandı.

Ablukanın 12. Gününde devlet terörü bir can daha aldı. Yenişehir Mahallesi Lise Sokak'ta bulunan evinin önüne çıktığı sırada Çağçağ Caddesi üzerinde bulunan zırhlı araçtan açılan ateşle ağır yaralanan 22 yaşındaki Sedat Güngör, yaşamını yitirdi. Muhtarlar tarafından abluka altındaki yurttaşlara ekmek dağıtıldığı esnasında Güngör'ün ekmek almak için evinden çıktığı sırada vücuduna isabet eden 2 kurşunla ağır yaralandığı bildirildi. Güngör, yurttaşlar tarafından alınarak Çağçağ Caddesi'ne gelen ambulansla Mardin Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. Sedat, tüm müdahalelere rağmen kurtarılamayarak yaşamını yitirdi.

Sedat Güngör 22 yaşındaydı. Tıpkı Berkin Elvan gibi ekmek almak için sokağa çıkmak ölümüne mal oldu.

Sedat'ın katledilmesiyle birlikte 14 gün süren abluka boyunca Nusaybin'de yaşamını yitirenlerin sayısı 9'a yükseldi. 7 Haziran'dan bu yana ise 15 kişi yaşamını yitirmiş oldu. Canlar gitti, anneler evlatsız, evlatlar anasız babasız kaldı. En değerli yoldaşlarını yitirdi insanlar. Tarafli ve dalkavuk medyanın gözünde her biri terörist olarak görüldü.

Cizre’de katledilen 35 günlük bebeğin cenazesi ortadayken Davutoğlu’nun “Cizrede sivil kimse öldürülmemiştir” açıklamasına tüm dünya şahit olmuşken, Nusaybin’de katledilenler için sivil demeyeceğini biliyoruz ancak şunu diyoruz: Öldürdüğünüz bu insanlar sizin kabusunuz olacak.

Abluka boyunca yaşanan sıkıntılar

Nusaybin’de uygulanan 14 günlük ablukada halk yoksunluklar içinde hayata tutunamaya çalıştı. Birçok insanda fiziksel ve psikolojik rahatsızlıklar baş gösterdi. Eczanelerin kapalı olmasından dolayı bebeklerine ateş düşürücü içiremeyen aileler ateşleri düşsün diye, bebeklerini buzdolabına koyarak tedavi etmeye çalıştılar. Dünyada eşi benzeri görülmemiş bir zulüm altında geçen Nusaybin ablukasında halk stokladığı ekmekler bitince hayata tutunabilmek için tavuklar için kuruttukları ekmeği ıslayarak yemek zorunda kaldı. Yoğun top ve bomba atışlarından, sürekli sıkılan silah seslerinden etkilenen hamile anneler düşük yapma tehlikesi atlattılar. Bebeklerini emziren birçok anne süttten kesildi. Kronik hastalar hastanede tedavi göremedikleri için ciddi hayati tehlike attılar. Diyaliz makinesine girmek zorunda kalan hastalar için direnmekten başka çıkar yol yoktu. Birçok hasta her gün içtiği ilaçlarını gün aşırı almak zorunda kaldı. Elektriğin ve suyun olmadığı ya da günde sadece birkaç saat verildiği Nusaybin’de GSM şebekeleri çoğu zaman zayıf sinyalle çalıştı.

En büyük zorluğu çocuklar yaşadı. Evlere mahkum bir yaşam çocuklara göre değildi. Onlar dışarıya çıkmak, top oynamak, saklambaç oynamak istiyorlardı. Nusaybin’de görev yapan bir öğretmen bir gazeteye yazdığı mektupta Nusaybin izlenimlerini şöyle aktardı:

“Çocuklar... Çocuklar her zaman, her yerde en cesur ve mutlu olabilenler... İlk başta birkaç meraklı bakışın balkonlardan veya pencerelerden dışarıyı gözetlediğini gördüm, sonra aileden alınan izinlerle apartmanlarının bahçesinden dışarı çıkmayanları. Derken sayı, ilerleyen saatlerle birlikte artmaya başladı.

Patlama seslerine rağmen dünyanın en korkusuz insanlarıymışçasına sokağa çıkıp oyun oynadıkları için de hepsini tutup tek tek öpmek istedim.

Ben bu düşüncelerimi not ettikten sonra durum değişmeye başladı. Sokakta çocuk gören güvenlik güçleri onları evlerine kovalamak için beş metre arayla çocukların sokaklarına gaz bombaları attılar.

Elektrikler ve sular kesildi. Cep telefonlarının interneti kesildi ve sinyali azaltıldı.”

Buzdolabımızın dondurucu kısmındaki yiyeceklerin buzu çözüldü. Elektrik yine gelmedi. Telefonlarımızın ve ışıldıklarımızın şarjı bitti. Ailelerimizle görüşemez olduk. İlçede olup bitenleri anlamannın tek yolu ise patlama seslerini dinlemektir. Elektrik yine gelmedi.”

Savaşlarda ve çatışmalarda en çok ezilenlerin kadınlar ve çocuklar olduğu bilinmektedir. Erkek egemen zihniyetin at başı çektiği savaşlarda kadınlar ve çocuklar iki kere eziliyor, acı çekiyorlar. Bu yıl, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele ve Dayanışma Günü öz savunma geliştiren kadınlara adandı. Nusaybin’de dayatılan abluka boyunca kadınların yaşadığı zorluklara yakından tanıklık eden Mardin Milletvekili Gülser Yıldırım bu durumu şöyle anlatıyor:

“Dün protesto vardı ama biz Nusaybin abluğasındaydık. Bunun protestosunu dahi yapamadık. Savaşın en büyük mağduriyetini kadınlar ve çocuklar yaşar. Savaş kadınlar için daha yakıcıdır. Savaşlarla iradeleri kırılmaya çalışılıyor. Erkek egemen zihniyet kendi iktidarını kurmak ve pekiştirmek için savaş üretir. Dünyanın neresine bakarsanız bakın savaşı çıkaran erkektir acısını ise kadınlar çeker. Kadınlar, söz sahibi olabildiğinde, karar verebildiğinde, iradesini ortaya koyabildiğinde erkekler bu kadar hunharca savaşları yürütemez, kadınlar daha özgürlükçü bir yaşam modeli sunar. Kadın iradesi yoksa dört duvar arasına kapatılmışsa, kimliksizlikle toplum da erkek egemenden dolayı karartılıyor.

Biz kadın irademizde 14 gün boyunca buradaydık, bekledik çünkü bizim özgürlüğümüz Nusaybin sokaklarında hapsedilmeye çalışılıyordu, yok edilmeye çalışılıyordu. Özyönetim, kadının da özünün kendini yaşatmasıyla anlamlıdır.”

Temel yaşamsal ihtiyaçların dahi lüks hale geldiği Nusaybin’i Mardin Milletvekili Erol Dora şu sözlerle anlatıyor:

“Her gün Nusaybin’in içinden vatandaşlar arıyor. Yasaklar kalktıktan hemen sonra Nusaybin’in her yerini gezmiş insanlarız. Halk elektriğe, suya ulaşamıyor. En önemlisi özgürlüğü tamamen kısıtlanmıştır. İnternet çekmiyor, yaşam durmuş halde.”

Eczanelerin tamamen kapalı olduğu Nusaybin'de ateşi düşsün diye buzdolabına konan bebek. Kür halkı bu zülmü unutmayacak.

Mardin Vekillerimiz açlık grevinde

HDP Mardin Milletvekilleri Ali Atalan, Gülser Yıldırım, Mithat Sancar ve Erol Dora.

"Burada abluka var, katliam girişimi var. Elektrik de yok su da yok. Bakkala gitmeyi bırakın kapısının önüne çıkamıyor insanlar. Zaten dükkanlar da kapalı."

Mardin Milletvekili Gülser Yıldırım

Gülser Yıldırım ve Ali Atalan vekillerimiz, Nusaybin'deki sokağa çıkma yasağı sırasında yaşanan müdahale sırasında, halkın yanında durmanın daha doğru olacağını düşünerek Meclis'teki yemin törenine gitmediler.

Mardin Milletvekillerimiz Ali Atalan, Gülser Yıldırım, Mithat Sancar ve Erol Dora ablukanın 7. gününde parti organlarıyla yaptıkları istişare sonucu açlık grevine başlama kararı aldılar. Açlık grevine başlayan vekillerin temel talebi Nusaybin'deki ablukanın kaldırılmasıydı. Ölüm ve yaralanmalardan sorumlu olanların yargılanması gerekiyordu. Yaşananların altında yatan asıl nedenin müzakere sürecinden kopmak olduğunu dillendirdikten sonra barış sürecinin yeniden başlaması vurgusu yaptılar. Ali Atalan açlık grevini gitme kararını şu sözlerle anlattı:

"Açlık grevi aslında çözüm yöntemlerinden, alternatiflerinden en sonuncusudur. Ultima ratio (son söz) dur. Maalesef başka bir yöntem bulamadığımız için, bu zulme karşı o kadar öfkeliyiz ki içimiz o kadar acıyordu ki başka bir yöntem bulamadık. Bu bir isyan eylemidir. Hiç kimseye zarar vermeyelim, yalnızca kendimize zarar verelim diye bu yolu seçtik."

Mardin Milletvekili Gülser Yıldırım da vekillerin açlık grevine girme kararını şu sözlerle anlatıyor:

"Her gün telefonla gelen yaralama, katliam, elektriksiz susuz haberleri bizi öyle bir noktaya getirdi, ne yapabiliriz? Bir tepki göstermeliyiz, vicdanımız sızlıyor ama"

elimiz kolumuz bağlı. Diğer yandan bütün gücünü, topunu tankını ve DAİŞ zihniyetli anlayışıyla halka vahşet uygulanıyor. Açlık grevi fikriyatı da biraz bundan kaynaklandı. Yani artık bir şey yapmalı, duyurmalı, insanların Nusaybin'i hissetmesi buna karşı bir tepki göstermesi noktasında, o şartlarda aklımıza açlık grevi geldi. Biliyorsunuz açlık grevi daha çok cezaevine mahsus bir olay olarak toplum bilincine yerleşmiştir yani insanlar son noktada, son arede açlık grevine girer diye ama biz de bir nevi cezaevindeydik. Evet cezaevleri belki bir binanın içinde olur ama biz maalesef bütün Nusaybin'de bir cezaevi yaşıyorduk. Nusaybin halkının tümü cezaevi yaşıyordu. Bu halkın yaşadığı acının vahametini dışarıya yansıtmanın tek yolu olarak bunu başlattık”.

Bölgedeki mülki amirlerin bazıları bu durumdan rahatsız olsa da konsept oradaki mülki amirleri de aşan bir yapıdadır. Doğrudan Ankara merkezli yürütülen, bölgedeki mülki amirlerden değil doğrudan Saray'dan talimat alan bir yapının varlığından söz etmek mümkündür. Nusaybin'de ablukanın başladığı ilk günden itibaren orada bulunanan Mardin Milletvekili Ali Atalan da şu ifadelerde bulundu.

“Yaşağın başlamasıyla birlikte silah sesleri başladı. O günden bu saate kadar aralıksız en ağır silahların sesi, çok sarsıcı şiddetli silah sesleri duyuluyor. Sürekli mehter marşı ve lrm Türkiyem marşı alınıyor. Genel olarak toplumun ama en önemlisi çocukların üzerinde olumsuz etki yaratıyor. Yer yer kaymakamla görüşüyoruz, hastalarla ilgileniyoruz. Kaymakamla birebir görüşmedik ama bu şiddet ortamından bu baskıdan ve yapılan zulümden hoşnut olmadığı izlenimine kapıldık. Yalnızca telefonla görüştük. Savaşı yürüten esas g mülki amirlere bağlı değil. Valiliğin ve kaymakamlığın imallarından duyduğumuz kadarıyla haberdar olduk. Doğrudan Ankara'ya, Saray'a bağlı olduğunu söylüyoruz. Bunun soyut bir tez olmadığı, gerçek olduğu açığa çıkıyor.”

Mardin Milletvekili Gülser Yıldırım da Kaymakam'ın hiçbir şey yapamadığını, olaylara müdahale edemediğini açık bir şekilde söylemektedir. Kaymaklam ile görüşen vekillere kendisinin söylediği şey elinden bir şey gelmediği olmuştur.

“Kaymakam bu olayları durdurma yetkisinin olmadığını tabii ama gerçekten de Kaymakam'ın elinde pek bir şey yok. Yaralılar ve ambulans gibi noktalarda katkı sundu. Mesela elektrik kesintileri için ekibe izin vermiş Kaymakam, ama çatışma var diyerek geri göndermişler. Su borularının patlaması hakeza. Güvenlik güçleri onların onarılmasına fırsat vermiyordu. Kaymakamın birazcık bile devletin farklı yüzünü göstermeye çalışması bile, belki diğer DAİŞ yüzü tarafından hoş karşılanmaz ve faturasını detirler mi onu da önümüzdeki süreçte göreceğiz.”

Hastanelerde doktorların çalışmasını engelleyecek kadar ileri giden özel hareket polisleri zor bela, güçlükle devlet hastanesine kaldırılan yaralıların ve hayatını kaybedenlerin yakınlarıyla dalga geçmişlerdir. Atalan bu konuyla ilgili olarak şunları söyledi:

“Hastanedeki zel hareketılar “Ne mutlu Türküm diyene” diyerek ortamı gerdiler. Hastaneye girişleri adeta gövde gösterisine dönüştürmeleri, katledilmiş bir genç,

yaralanmış bir kadın var. İnsanlar ağlıyor, bağrışıyor, onlar şov yapıyorlar, gülüyorlardı. Polisler, "İşte Türk'ün gücü" dercesine baş sallıyorlardı."

Nusaybin girişinde Şengal'den kaçmak zorunda kalan Êzidiler için kurulan AFAD kampının karargaha dönüştürüldüğüne dair haberler zaman zaman basında da yer almaktadır. Bunun gerçek olduğunu Atalan hastaneye yatırılan Êzidilerin aktarımlarından yola çıkarak şunları söyledi.

"AFAD kampı BM himayesinde ve uluslararası UNCHR tarafından finanse edilen bir kurumdur. Bu en insanı kurum ve kuruluş olan yer, askeri militarist güç için kullanılıyor. Savaşın bir malzemesi ve aracı haline getiriliyor. Öyle bir alana dönüştürülüyor. DAİŞ barbarlığından kaçan êzidilerin konakladığı, kaldığı bir kampın içinde DAİŞ zihniyetini taşıyan paramiliter güçlerin konumlandırılması... Özel hareketçilerin çoğu, belki IŞİD'çidir, organik olarak bağlı olmasa da zihinsel olarak aynı. Meselenin vahim yanı, bu askerlerin orada konuşlanmasıdır. Bir de kendi kardeşlerine karşı, çünkü Êzidiler Kürttür, kendisine sahip çıkan Kürt halkına karşı o asker savaş açmış ve Êzidilerin yaşadığı yerde konuşlanıyor."

HDP Mardin Milletvekili Ali Atalan TBMM'de yapılan yemin törenine Nusaybin halkını yalnız bırakmamak adına gelemediği için yasama faaliyeti yürütememiştir. Bunun üzerine HDP Diyarbakır Milletvekili Feleknaz Uca, aşağıdaki bilgilere dayanarak Nusaybin'deki AFAD kampında yaşananlarla ilgili olarak şu bilgileri soru önermesine taşımış ve Davutoğlu'na AFAD kampının durumunu sormuştur.

"Son iki aydır bu kamplardan biri olan Nusaybin'de AFAD tarafından kurulan Ezidî kampına asker, polis ve özel hareket timleri; TOMA, akrep, kirpi, panzer ve özel harekât birliklerin taşındığı otobüsler gibi birçok zırhlı araç kampta konuşlandırılmıştır. Yine, bu araçların ve özel timlerin 24 saat boyunca kampa giriş çıkış yaptığı ve bu kampta kaldıkları görülmüştür. Böylece büyük bir katliamı yaşayan, yerleştikleri kamplarda büyük zorluklarla karşı karşıya kalan ve savaşın etkilerini hala üzerinden atmamış başta kadınlar ve çocuklar olmak üzere Ezidî halkı bu yeni uygulamalar ile tedirginlikleri, endişeleri, korkuları kat be kat artmıştır."

Vekil ve siyasetçilerimize yapılan saldırılar

Günlerdir kendi kentlerine giremeyen ve Nusaybin girişinde bekletilen çevre bölgelerden gelen halk, vekil ve siyasetçiler 22 kasım'da yasağın 10. gününde Nusaybine girmek istedi. Polis hiçbir şekilde diyaloga yanaşmadı ve çok sert müdahale ederek kalabalığı dağıtmaya çalıştı. Çok sayıda kişi yaralandı. Açlık grevinde olan vekillerimizden Mithat Sancar da hastaneye kaldırılanlar arasındaydı.

Mithat Sancar atılan yoğun gazdan etkilenerek hastaneye kaldırıldı.

Aynı saldırıda Demokratik Bölgeler Partisi Eş Başkanı Emine Ayna, Mardin Belediye Eşbaşkanı Ahmet Türk ve birçok siyasetçi atılan gazdan etkilenerek rahatsızlandı.

Mardin Belediye Eş Başkanı Ahmet Türk gazdan etkilenenler arasındaydı.

O gün yaşananları Nusaybin’de bulunan danışman bir arkadaşımız şöyle anlatmıştır:

“Nusaybin’e girme kararının konuşulduğu toplantının hemen ardından alkışlarla polis barikatlarına doğru yürüyüşe geçildi. Mithat Sancar, Ahmet Türk, Gülser Yıldırım, Erol Dora ve Ali Atalan öndelerdi. Biz yanlarındaydık. Polislerle Mithat Hoca görüştü. İçerde neler yaşandığını bilmek ve görmek, doğrudan seçmenlerinin ifadelerini duymak istediğimizi söyledi. Polisler buna izin vermeyeceklerini söylediler. Hoca talepleri tekrarlarlarken, biz arkadan baskıyla barikatların önüne geldik. Hoca bir iki adım geride kaldı. O esnada, doğrudan hocanın başı hedef alınarak tazyikli su ve gaz sıktılar. Ben polis kalkanlarının en yakınındaydım. Gazdan göz gözü görmezken ve su ile kitlenin arkaları hedef alındığından öne, polislere ve TOMA'nın arkasına doğru ilerledim. Polisler farklı yöne gitmişlerdi. Beni fark edip bana doğru gelmeye başladıklarında sakince yürüyerek sol tarafa doğru uzaklaştım. Arkamdan gaz sıktılar. O gazdan çok etkilendim. Bir aralık buldum, duvarın arkasında sandalye duruyordu, sandalyenin önünde bir kamyonet park etmişti, kamyonetin arkasında da kapısı camdan, sürgülü, tüm cephesi cam kaplı bir mescit vardı. Sandalyede oturup kustum. Nefes alamıyordum. Polis tekrar gaz attı. Mescide doğru gittim. İçeri sığınmışlardı. Son gaz gözlerimi çok olumsuz etkiledi. Lens takanlar için gazın kör edici etkisi de olabildiğini okuduğumdan lenslerimi çıkarıp mescitte yere attım. Hiçbir şey görmemeye başladım.”

Danışman arkadaşımız olayın devamını şu şekilde aktarmıştır:

“Biz ne yapacağımızı tartışırken sesi yükselen arkadaşları uyardık, telefonların sesini kıstık. Bir polis garaj kapısının üstüne çıktı, yan tarafta duran arkadaşları gördü; “Hepinizi geberteceğiz o çocukları” diye bağırarak havaya ateş etti. Lenslerimi çıkarmış olduğum için polisin yüzünü göremedim. Başka bir danışman arkadaş, “Vekil var buraya sıkmayın” diye bağırdı. Bunun üstüne gittiler. Emine

Ayna Başkan, Vekille beraber önden çıkmayı ve duruma bakmayı önerdi. Karşı çıktık çünkü onlar çıkarsa bizi tarayacaklarını biliyorduk. Kısa bir süre sonra beraberce oradan çıktık. Polisler arabalara binerek uzaklaşmamıza izin verdiler.”

İşgal altında bir ilçe: Nusaybin

Savaş koşullarında evrensel bir simge olarak bir çubukta sallandırılan beyaz bayrak düşman güçlerine silahsız olunduğu mesajı vermek için kullanılır. Önceki sokağa çıkma yasağında da, son sokağa çıkma yasağında da bu tür görüntüleri görmek Nusaybin’de olağan hale geldi. Son sokağa çıkma yasağında yaralı yakınları battaniyeye sardıkları kişinin vücudunu ellerinde beyaz bayraklarla sokak arasından çıkarmak zorunda kaldılar. Bu manzara insanlık sayfasına utanç verici bir kayıt olarak düşecektir. “Devlet Nusaybin’de utanılacak bir şey yapmamıştır” diyen AKP’li vekil sadece bu görüntüden utanmıyorsa bu zihniyetin insanlığını sorgulamak gerekiyor.

Halk Nusaybin’de cenazesini dahi beyaz bayrak eşliğinde çıkarmak zorunda kaldı.

Nusaybine dört bir yandan destek vardı

Kızıltepe halkı Nusaybin için sokaklardaydı.

Midyat'ta halk ablukanın derhal kaldırılması için çağrıda bulundu.

HDP Şırnak Vekili Faysal Sarıyıldız Cizreli ve Silopili annelerle birlikte Nusaybin'e girmeye çalıştı ancak daha Mardin İl sınırındayken polislerce engellendi.

İdil'de halk Nusaybin'e destek için yürüyüş yaptı, polis müdahale etti. Gazdan çok sayıda kişi etkilendi.

HDP'li vekiller TBMM'de Nusaybin'e destek için eylemde

Abluka kalkıyor

Nusaybin'deki abluka 14. gününde Valilik tarafından kaldırıldı. Abluka kalkar kalkmaz halk günlerdir morgda bekletilen cenazeleri defnetmek için harekete geçti. Mardin ve Kızıltepe'deki Hükümet Hastanesi morglarından edinilen cenazeler Nusaybin'e getirildi. Cenaze törenine HDP Mardin Milletvekilleri Mithat Sancar, Erol Dora, Gülser Yıldırım, Ali Atalan, Batman Milletvekili Mehmet Ali Aslan, HDP ve DBP il ve ilçe yöneticileri, hayatını kaybedenlerin aileleri ve binlerce Nusaybinli katıldı.

Nusaybin'de morgda bekletilen 5 cenaze defnedilmek için mezarlığa götürülüyor.

Devlet Nusaybin'de 14 gün boyunca katliam yaptı ama çocukların gülüşünü öldüremedi. Zafer işareti yapan Nusaybinli kadının bakışları Nusaybin'e zulmedenlerin kabusu olacak.

Hendekler üzerinden kriminalize edilmeye çalışılan Nusaybin'de halkın talebi aslında kendi geleceğine dair söz hakkına sahip olmaktan başka bir şey değildi. Özyönetimde ısrarın temelinde bu yatıyordu. Mardin Milletvekili Gülser Yıldırım bu talebi şöyle özetlemektedir:

“40 yıllık bir mücadele var binlerce bedel verilmiş, dilinin, kimliğinin, kültürünün tanınmasını istiyor kendi şehrinde kendi toprağında kendini yönetmek istiyor ama bunu isterken de Türkiye'nin bütünlüğü içerisinde istiyor. Demokratik Özerklik tamamıyla meşru bir haktır ve demokrasinin de teminatıdır, temelidir. Bu sadece Kürdistan'a yönelik bir talep de değildir, Türkiye için geçerli bir modeldir. Özden, yerelden yönetim insanların kendi farklılıklarıyla kendi kimlikleriyle kendi özleriyle onun için özyönetim deniyor adına yani özyönetim. Öz nedir; kimlikleriyle inançlarıyla farklılıklarıyla mezhepleriyle kendini demokratik yönetme biçimidir. Türkiye'nin hep bir bölünme fobisi vardır, kendi toplumuna bu bölücülüğü enjekte ediyor oysa özyönetim bölme değil, daha çok bütünleşmeyi sağlamaya yönelik bir projedir. “

Kürt halkının tam olarak ne istediği kamuoyunda sıkça tartışılan konuların başında gelmektedir. Kürtlerin ne yapmak istediğini, neyi amaçladığını direniş boyunca Nusaybin'de olan Yıldırım şu sözlerle özetliyor:

“Kürtler ne yapmak istiyor? Kürtler, AKP'ye şu mesajı vermek istiyor: Evet sen 40 yıldır binlerce insanı katlettin, faili belli katliamlar yaptın, dört bin köyü boşalttın, milyonlarca insanı göç ettirdin, köy yaktın, bu kadar zulüm yaptın ama Kürtler bu taleplerinden vazgeçmiyor ve bir hak hukuk gaspı var. Bundan sonra da bütün bu uygulamalarınla, baskınla bütün bu zulmünle, Kürt halkının en değerli evlatlarının mezarlıklarını, dağlarını bombalasan da biz sana boyun eğmeyeceğiz. Biz artık talebimizin arkasındayız, bedeli ne olursa olsun sonuna kadar karşılık veririz. Biliyorsunuz Kürt halk önderi Sayın Abdullah Öcalan HDP ile bir mesaj verdi: Herkesin eşit, özgür ve demokratik bir şekilde bir arada yaşayabileceği bir felsefe model olarak proje sundu biz bu projeyi sonuna kadar savunan bir çizgideyiz. Şu an yaşadıklarımız devletin 100 yıllık inkâr zihniyeti biz yine demokrasi ve eşitlik mücadelesinde ısrar edeceğiz”

Mevcut uygulamanın 12 Eylül dönemimde bile yaşanmadığını söyleyen Mardin Milletvekili Erol Dora sadece HDP'nin değil diğer parti ve STK'ların da olayla ilgilenmeleri gerektiğini söylemektedir:

“Cizre, Gever, Varto, Sur, Kerboran, Silvan'da 12 gün sürdü. Silvan harabeye dönüştürüldü, nice insanlarımız hayatını kaybetti. Kaç defadır Nusaybin'de uygulanıyor ve kaldırılıyor. Bu prosedür 12 Eylül'de bile uygulanmadı. Meri (yürürlükte olan) Anayasa'ya da, sözleşmelere de aykırıdır. İnsanların hakları gasp edilmektedir. Bu politikaların sürdürüleceği görülebiliyor. Bu tür konseptlerle halkı bezdirmeye çalışmak, iradesini kırmaya yönelik çalışmalar antidemokratiktir. Kürt halkı ve Türkiye halkları bu konuda bilinçlidir. Büyük zarar vermektedir. Bu politikadan hükümetin vazgeçmesi gerekmektedir. Yalnız HDP'nin değil tüm siyasi partilerin ve STK'ların tepki göstermeleri gerekir. Burada yaşanan bir Nusaybin ya da Kürt sorunu değildir. Türkiye'deki tüm halkların sorunudur.”

Özyönetim ilanların bahane edilerek güvenlik güçlerinin uyguladığı şiddeti kabul edilemez bulan Dora, insanların geleceğiyle ilgili söz hakkına sahip olmasının son derece doğal olduğunu düşünmektedir:

“Bu duruma karşı Batı kamuoyu ilgisizdir. Bu ilgisizliği kabul etmek mümkün değildir. İnsanların kardeşleri ölümlerini duyarsız kalmalarını anlamak mümkün değildir. Başka gerekçeler (özyönetim ilanları) gerekçe gösterilerek şiddet politikalarının devreye konması mümkün değildir. Özellikle 7 Haziran sonrası ortaya konan savaş politikası neticesinde yüzlerce insanımızı kaybettik. Devlet, Diyarbakır, Ankara, Suruç politikalarını devreye koymaktadır. Çözüm değildir. Çıkmaz bir yoldur. Bu coğrafya adına kaygılıyız. Herkesi akliselimle düşünmeye ve savaş konseptinden vazgeçmeye davet ediyoruz. 30 yıldır yaşanan düşük yoğunluklu savaş nedeniyle maddi manevi zarar ettik. 17500 faili meçhul gerçekleşti bu coğrafyada. Bu topraklar kana doymuştur. Buradaki talepler, yerel yönetimlerin güçlendirilmesi, özyönetim talebi demokratiktir. Radikal demokrasi bağlamında insanların yerelde kendi kendini yönetmeyi arzulaması en doğal hakkıdır. Bu birliktelik Türkiye içinde iradi olmalıdır. Yasaklar kutuplaştırmaya ve ayrışmaya sebebiyet vermektedir.”

Dora, mevcut durumun parlamento çatısı altında taraflarla müzakerelerin yeniden başlaması temelinde çözülebileceğini net bir şekilde vurgulamaktadır:

“Önümüzde seçeneğimiz var, yeni bir parlamento oluşmuştur. Sorunlarımızı tartışarak, diyalogla müzakereyle çözülebileceğini düşünüyoruz. Sayın Öcalan'ın 2013 Newrozundaki deklarasyonu sonrasında çatışmasızlık süreci başladı ve barış süreci devreye girdi. 2 yıllık süre boyunca İmralı heyeti aracılığıyla yoğun görüşmeler yapıldı. Bu süreçteki kazanımlar benimsendi. Dolmabahçe Mutabakatı çerçevesinde durduğu yerden Sayın Öcalan'la müzakerelerin başlatılması gerektiğine inanıyoruz. Bunu bir uyarı olarak vurguluyoruz.”

Ablukadan sonra Nusaybin

Nusaybin ablukası sonrası Abdülkadir Paşa Mahallesi'nden

Abluka sonrası Nusaybin'den bir ev. Halkın can ve mal güvenliği böyle sağlandı!

Çocukların misket yerine mermi kovanlarıyla oynadığı bir dünya

Abluka sonrası Nusaybin. Koca bir ilçeyi harabeye çevirdiler.

Nusaybin. Taşıyla toprağıyla direndi ama diz çökmedi.

Çocukların gülüşü sizin kabusunuz olacak. Halka diz çöktürmeye çalışanlar halkın önünde diz çökecekler.

Sokağa çıkma yasaklarının hukuki boyutu

Sokağa çıkma yasakları 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 11. maddesine dayandırılmaktadır. Bu madde, "Valilerin hukuki durumları, görev ve yetkileri" başlığı altında yer almakta ve valinin il sınırları içindeki kolluğun amiri olduğu hükmünü getirerek görev ve yetkilerini düzenlemektedir. (C) bendinde valinin ödev ve görevlerini saymaktadır. Buna göre "*İl sınırları içinde huzur ve güvenliğin, kişi dokunulmazlığının, tasarrufa müteallik emniyetin, kamu esenliğinin sağlanması ve önleyici kolluk yetkisi valinin ödev ve görevlerindedir*". Yine aynı maddede, bunları sağlamak için valinin gerekli önlemleri alacağı hükme bağlanmış ve valinin karar ve tedbirlerine uymayanlar için aynı kanunun 66. maddesine yollama yapılmıştır.

Anayasa'nın Egemenlik başlıklı 6. maddesi, Devlet yetkilerinin kullanılması bakımından açıktır. Bu itibarla, "*hiçbir kimse veya organ, kaynağını Anayasadan almayan bir Devlet yetkisi kullanamaz*". Yine Anayasa'nın Temel hak ve hürriyetlerin sınırlandırılması başlıklı 13. maddesine göre, "*Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlandırılabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve laik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz*". Temel hak ve özgürlükler, bu madde uyarınca iki şartın aynı anda bir arada bulunmasıyla sınırlandırılabilir: (1) Anayasa'da belirtilen sebeplerle bağlı olmak şartıyla (2) Kanunla.

Anayasa'nın amir hükmüyle uyumlu olacak şekilde, temel hak ve hürriyetlerden olan seyahat özgürlüğünü sınırlandıran sokağa çıkma yasağının ilan edileceği haller ve usulleri, olağan hukukun askıya alındığı sıkıyönetim ve olağanüstü hal uygulamalarını düzenleyen kanunlarda bile açıkça belirtilmiştir. Anayasanın 15. Maddesi "*Savaş, seferberlik, sıkıyönetim veya olağanüstü hallerde, milletlerarası hukuktan doğan yükümlülükler ihlâl edilmemek kaydıyla, durumun gerektirdiği ölçüde temel hak ve hürriyetlerin kullanılması kısmen veya tamamen durdurulabilir veya bunlar için Anayasada öngörülen güvencelere aykırı tedbirler alınabilir*" hükmüyle bu sınırlamalara cevaz vermekteyken, olağan hukuk dönemlerinde böyle bir imkan hukuken yoktur. Bununla uyumlu olarak, Sıkıyönetim Kanunu'nun görev ve yetkiyi düzenleyen 3. maddesinin (L) bendinde, "Sokağa çıkmayı kayıtlamak ve yasaklamak ve gerektiğinde sivil savunma tedbirlerinin tümünü veya bir kısmını kaldırmak;" şeklinde açıkça belirtilen yetki, Olağanüstü Hal Kanunu'nun Şiddet Hareketlerinde Alınacak Tedbirler başlıklı üçüncü bölümünde yer alan 11. maddenin (A) bendinde açıkça "Sokağa çıkmayı sınırlandırmak veya yasaklamak" şeklinde yer almaktadır. Türkiye Cumhuriyeti hukuk sisteminde, bu iki hal dışında sokağa çıkma ilan yetkisi ilan edilemez. Son aylarda Türkiye'nin herhangi bir ilçesinde ilan edilmiş sıkıyönetim ve OHAL bulunmamaktadır. Olağan hukukun cari olduğu ilçelerde, olağanüstü halde dahi uygulaması sınırlandırılmış, yetki ve usulleri açıkça belirtilmiş olan sokağa çıkma yasağı uygulamasının yasal zemini olmadan ilanı açıkça hukuka aykırıdır.

İl İdaresi Kanununun 11. maddesi, devamla, valinin aldığı önlemlere uyulmadığı takdirde müeyyide, 66. madde yollamasıyla Kabahatler Kanunu'nun 32. maddesinde belirlenmiştir ve 100 türk lirasıdır. Sokağa çıkma yasağı ilan edilen bölgelerde ise sokağa çıkanlar vurulmaktadır.

Sokağa çıkma yasakları, bir sonraki duyuruya kadar ilan edilmektedir. Bu, temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılması, herhangi normatif bir düzenlemeye değil, valinin ve hatta kaymakamın keyfiyetine bağlanmaktadır. Aynı zamanda, kamu düzeninin sağlanması için alınan kolluk tedbirlerinde orantılılık esastır. Güvenliğin sağlanması gerekçesiyle seyahat özgürlüğünün tamamen ortadan kaldırılması, yaşam hakkının ve sağlığa erişim hakkının ihlaliyle beraber bu ucu açıklık orantılılık ilkesine aykırıdır.

Sokağa Çıkma Yasaklarının Evrensel Hukuk Çerçevesi

5442 Sayılı İl İdaresi Kanunu'nun çıkarılmasından sonraki dönemde Türkiye Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne (AİHS), Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi'ne (BM MSHS) ve temel hak ve özgürlükleri içeren birçok insan hakları belgesine taraf olmuştur. Bu sözleşmelerde de hakların sınırlandırılması ve durdurulması rejimi ayrıntılı bir biçimde düzenlenmiştir. Bunlardan AİHS m. 15 hükmü taraf devletlere olağanüstü hallerde yükümlülükleri askıya alma yetkisi tanımıştır.

Kişi özgürlüğü de aynı şekilde Anayasa ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS) tarafından korunan bir hak ve özgürlüktür. AİHS'in 5. maddesinde bu özgürlüğün sınırlandırma şartları kaleme alınmış, AİHM içtihadıyla da bu özgürlük sınırlandırılırken sağlanması gereken kriterler belirlenmiştir. AİHM'in Guzzardi c. İtalya, Medvedyev c. Fransa içtihatlarında açıkça belirttiği üzere, bir kimsenin özgürlüğünden yoksun bırakılmış olup olmadığı belirlenirken, söz konusu işlemin somut durumundan hareketle öngörülen tedbirlerin türü, süresi, etkileri ve uygulanma şekli gibi kriterlerin tamamı göz önünde bulundurulur. Bir ilçede veya mahallede külli ve süresiz ilan edilen sokağa çıkma yasağı, AİHS'in 5. maddesine açıkça aykırılık teşkil edecektir. Yine etkisi ve uygulanma şekline bakıldığında, Nusaybin'de çok sayıda hane günlerce elektriksiz ve susuz kalmış, su depoları tarandığı için ellerindeki stoklardan da faydalanamamışlar, hava soğuduğu için avlularda mobilyalarını yakmak mecburiyetinde kalmışlardır. Bu süreçte 9 sivil hayatını kaybetmiş, çok sayıda ev ağır hasar görmüştür.

AİHM'in Storck Almanya'ya karşı kararının 74. paragrafiyle Stanev, Bulgaristan'a karşı kararının 117. paragrafında belirtildiği gibi, özgürlükten mahrumiyet, bir kişinin azımsanamayacak bir süre boyunca kısıtlı bir alana kapatılmasının teşkil ettiği objektif unsur (kişinin hareketlerindeki gözetim derecesi, tecridin boyutu, sosyal temasların mevcudiyeti) ve işleme rıza göstermemesinin teşkil ettiği subjektif unsur içerir. Nusaybin'de uygulanan tüm yasaklarda olduğu gibi bu dördüncü yasakta da, halktan kimsenin ve özellikle davacıların bu yasağa rızalarının olmadığı aşikardır. Bu itibarla ihlalin subjektif unsurunu gerçekleştirmiştir. Yine objektif unsurun da oluştuğu, yukarıda

izah edilmiş sebeplerden ancak özel olarak süresiz ve orantısız bir biçimde ilan edilen ve adeta kolektif bir cezalandırmaya dönüşen uygulamayla aşıkardır. Depoları tarandığı için susuz kalan komşularına su verirken vurularak hayatını kaybeden Nurhan Kaplan, tecridin boyutu ve ilçenin tümündeki sosyal temaslara dair vahim bir fikir vermektedir.

AİHM'e göre, bir kişinin özgürlükten yoksun bırakılması, "kanunda öngörülen usule uygun olarak" gerçekleştirilmelidir. Bu kapsamda Anayasa'nın 6., 13., 15. maddeleri, Sıkıyönetim ve OHAL Kanunu'ndaki belirlilik göz önünde bulundurulduğunda, İl İdaresi Kanunu'ndaki genel kamu düzeni ilkesine dayanarak ilan edilen yasak, AİHM kriterlerine aykırıdır.

Sokağa çıkma yasakları, hakların durdurulması veya askıya alınması rejimlerinde Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ni bilgilendirmek yükümlülüğünü içeren AİHS'in 15. maddesinin de dolaylı ihlali sonucunu doğurmaktadır. Her şiddet hareketinde olağanüstü hal veya sıkıyönetim ilan edilmesinin yurttaşların diğer temel hak ve özgürlüklerine de hanel getireceği açıktır. AİHS'in "Hakları Kötüye Kullanma Yasağı" başlıklı 17. maddesi bu nedenlerle taraf devletlere "Bu sözleşme hükümlerinden hiçbirini, bir devlete, topluluğa veya kişiye, sözleşmede tanınan hak ve özgürlüklerin yok edilmesine veya burada öngörüldüğünden daha geniş ölçüde sınırlandırmaya yönelik bir faaliyete girişme ya da eylemde bulunma hakkını verir anlamında yorumlanamaz" yükümlülüğü getirmektedir. Yine AİHS'in "Hakları Sınırlama Ölçülerinin Kullanılma Sınırı" başlıklı 18. maddesi de taraf devletlere "Bu sözleşmenin hükümleri gereğince, sözü edilen hak ve özgürlüklere getirilen sınırlamalar ancak öngörülen amaçlar için uygulanabilir" yükümlülüğü getirmektedir. Bu nedenle sokağa çıkma yasağının yurttaşların can ve mal güvenliği açısından mutlak gerekli olması halinde sadece amaca uygun bir biçimde sokağa çıkma yasağı yetkisini içerecek, başkaca bir tedbir içermeyecek şekilde olağanüstü hal ilanı yapılmalıdır. Olağanüstü hal ilanının zor bir prosedüre ihtiyaç duyduğunu kabul etmekle beraber aksi durumun güvenlik uygulamaları gerekçesi altında, olağan dönemlerde olağanüstü hal ve sıkıyönetim rejimlerinin ilan edilmeden uygulamaya sokulacağı bir rejimi ortaya çıkaracağından bir hukuk devletinde savunulamayacağı açıktır.

Sonuç ve Değerlendirme

Nusaybin halkı Silvan gibi, Cizre gibi, Gever gibi günlerce süren ve neredeyse tüm ilçede hüküm süren ablukaya karşı direnmiş, Kürt halkının özgür bir gelecek talebini tüm kuşatma siyasetine rağmen en yüksek perdeden dillendirmiştir. Kürdistan'ın dört bir yanından Cizre'den, Urfa'dan, Silopi'den, Silvan'dan, Amed'den binlerce insan Nusaybin'e akın etmiş, Nusaybin halkına destek sunmak için kente girmeye çalışmış ancak devletin güvenlik güçleri tarafından çoğu zaman ilçeye kilometreler kala durdurulmuş, şiddete maruz kalmışlardır. Qamışlo ikiz kardeşi Nusaybin'i tel örgülerin ve mayınlı arazinin bu tarafından selamlamıştır.

OHAL dönemini kapatmakla övünen AKP iktidarı adı OHAL olmayan ama OHAL koşullarına rahmet okutan bir savaş konseptini Kürdistan'da devreye sokmuştur. İlan edilen geçici askeri güvenlik bölgeleri, özel güvenlik bölgeleri, sokağa çıkma yasakları gibi uygulamalarla Kürt halkı sindirilmek istenmektedir. Fiziksel hasarların yanı sıra halkta derin psikolojik hasarlar oluşmuştur.

Nusaybin de Silvan gibi Kürt halkının statü talebini özyönetim iradesini ortaya koyarak tüm dünyaya ilan etmiştir. Sadece Nusaybin değil, tüm Kürdistan direnmiştir. Bu direniş ülkemizde tüm demokrasi güçleri tarafından sahiplenilmelidir. Sorun hendek sorunu değildir. Eğer sorun hendekler olsaydı 2014 yılında Cizre'de hendekler açıldığında aynı tepki gösterilirdi ancak o zaman Sayılan Öcalan üzerinden açılan diyalog yolu ile mesele müzakere edilerek çözülmüştü. Sorun Kürtlerin geleceğinin ne olacağı sorunudur. Kürt halkı 21. yüzyıla statüsüz girmek istememektedir. 12 Eylül'ün faşizan Anayasası Kürtlere bir gömlek dar gelmektedir ve Kürtler anayasal olarak da tanınmak istemektedir. Nusaybin'de yaşananları terör sorunu olarak görenler, güvenlikçi ve tekçi politikalarda ısrar edenler geçmişte olduğu gibi şimdi de kaybetmeye mahkumdur. Partimiz Nusaybin özelinde Kürt halkının özyönetim talebini meşru görmekte ve Türkiye'nin her tarafı için aynı sistemi önermektedir.

Bir sistem olarak özyönetimlerin partimizin temel talepleri arasında olduğu bilinmelidir. Geçmiş yüzyıldan kalma tekçi zihniyetle bir yere varılamaz. Kapitalist modernitenin halklara dayattığı ulus devlet modelini reddediyor, sadece Kürdistan'da değil, Türkiye'nin her yerinde özyönetimin bir sistem olarak uygulanması gerektiğini vurguluyoruz. Karadeniz halkı HES'ler uğruna yok edilen ormanlık alanları savunduğunda temelde kendi doğasına, kendi yaşam alanına saldıranlara karşı bir tutum izlemiştir ve çoğu kez güvenlik güçleriyle karşı karşıya kalmıştır. Karadeniz halkının yaptığı şey kendi doğasına ve yaşam alanına sahip çıkmaktır. Böyle bakıldığında, bir kişinin anayasal yetki ve sınırlarını aşip tek adam olma hayali kurduğu bir ülkede milyonlarca insanın özyönetim talebinde bulunması son derece meşrudur. Bu talepleri kriminalize etmek, sadece bir ilçede üç beş mahallenin asayiş sorunu olarak algılamak süreci okuyamamak anlamına gelecektir. Merkezi vesayetin ortadan kaldırılması ve

yetkinin azami ölçüde halka devri için valilerin halk tarafından seçilme hakkının olması kadar daha doğal ne olabilir? Bir bölgede yaşayan insanların toprağı, suyu ve kaynakları üzerinde söz sahibi olması egemenleri neden rahatsız etmektedir? İnsanların kendi siyasal, kültürel kimliklerine dair söz söylemesinden daha doğal bir şey var mıdır? Partimiz tam da bu yüzden halkın yaşamını doğrudan ilgilendiren konularda söz ve karar sahibi olmasını temel demokratik bir hedef olarak tüm Türkiye halkları ve coğrafyası için istemektedir. Geçmiş yüzyıldan kalma kof ve hantal, tekçi ve cinsiyetçi bürokratik devlet anlayışı yerine yerel yönetimlerin güçlü olduğu, halkın kendi geleceğini ilgilendiren karar mekanizmalarında bizzat söz alabildiğı özyönetim sistemini bu yüzden bir model olarak görüyor, bunun demokratik mücadelesini vermeye devam edeceğimiz bildirmek istiyoruz. Bu mücadele partimizin “Yeni Yaşam” sloganıyla da örtüşmektedir. Yeni yaşamın içinde halkın kendi geleceğini hakkında söz söylemesinin meşruiyeti yatmaktadır.

Bu bağlamda Türkiye halklarının özyönetim talep eden halkın direnişini sahiplenmesi ortak geleceğimiz açısından son derece önemlidir. Kürt halkı kararını ortak vatanda özgürce yaşamaktan yana vermiştir. Bu karara sahip çıkmak tüm Türkiye için en doğru ve sağlıklı yoldur. Demokrasi cephesinin büyütülmesi ve devletin savaş politikalarına karşı çıkması gerekmektedir. AKP'nin Kürt halkı üzerinde yürüttüğü psikolojik ve kirli savaşın halklara hiçbir şey kazandırmayacağı açıktır. Barış isteyenlerin, bir arada yaşamak isteyenlerin sabrının zorlandığı bir dönemden geçiyoruz. Türkiye halkları bu ölüm uykusundan uyanmalı ve yurtseverce hareket etmelidir. Kürt halkı meşru statü talebinde son derece kararlıysa Türkiye halklarının ve demokrasi güçlerinin yanı Kürtlerin yanı olmalıdır. Sadece Kürdistan'a değil, Türkiye'ye de nefes aldıracak demokratik özerklik sisteminin savunulması demokrasi güçlerinin önceliğı olmalıdır.

Kürt halkı 21. yüzyıla girerken demokratik ve özgürlükçü bir anayasa temelinde statü talebini özyönetim ilanları ortaya koymuştur. Devlet ise bu talebe karşı top ve tankla karşılık verince bir halk kendi öz savunmasını ortaya koymakta, ölümü göze alarak direnmektedir. Kürdistan'da yaşanan direniş aslında statü isteyen özgür bir halkın doğuş sancıdır. 2013 yılında başlayan barış sürecini çözüme yaklaşmışken elinin tersiyle iten AKP iktidarına karşı Kürt halkının direnmekten başka çıkar yolu kalmamıştır. Yaşanan çatışmaların bitmesinin yolu tahkim edilmiş bir ateşkesten geçmektedir. Dolmabahçe mutabakatına geri dönülmesi, taraflar arasındaki görüşme trafiğinin başlatılması gerekmektedir. Demokratik ve özgürlükçü bir Anayasa temelinde halkın meşru taleplerinin masaya yatırılması sorunların çözümü için aciliyet gerektiren bir adım olarak önümüzde durmaktadır.